

**PRAKTYCZNY PORADNIK DLA OBYWATELI
POLSKICH PRZYJEŹDŹAJĄCYCH DO PRACY**

W HISZPANII

Madryt, 2017

Wydział Konsularny Ambasady RP w Madrycie

1. HISZPANIA. INFORMACJE POSTAWOWE

2. WJAZD NA TERYTORIUM HISZPANII

- 2.1. System prawny
- 2.2. Informacje praktyczne dla przyjeżdżających

3. PRAWO POBYTOWE

- 3.1. Pobyt powyżej trzech miesięcy

4. PRACA I PODATKI W HISZPANII

- 4.1. Ostrzeżenie przed fałszywymi ofertami pracy
- 4.2. Podstawowe zasady prawa pracy
- 4.3. Praca sezonowa
- 4.4. Pomoc w sytuacji sporu z pracodawcą
- 4.5. Opodatkowanie dochodów z pracy w Hiszpanii
- 4.6. Polsko-hiszpańska umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania

5. ŚWIADCZENIA SOCJALNE

- 5.1. Zasiłek dla bezrobotnych
- 5.2. Zasiłek macierzyński/tacierzyński
- 5.3. Zasiłek chorobowy
- 5.4. Renta z tytułu stałej niezdolności do pracy

6. SŁUŻBA ZDROWIA

- 6.1. Korzystanie z hiszpańskiej służby zdrowia
- 6.2. Ubezpieczenie przy pobytach turystycznych

7. SZKOŁA W HISZPANII

- 7.1. Organizacja systemu szkolnictwa
- 7.2. Polonijne szkoły sobotnie

8. INFORMACJE DLA KIEROWCÓW I POSIADACZY SAMOCHODÓW

- 8.1. Obowiązek przerejestrowania samochodu

9. PRZYDATNE INFORMACJE I ADRESY

10. ADRESY POLSKICH PRZEDSTAWICIELSTW DYPLOMATYCZNYCH I KONSULARNYCH W HISZPANII

Uwaga: Niniejsze opracowanie jest jedynie materiałem o charakterze informacyjnym. Wydział Konsularny Ambasady RP w Madrycie **nie ponosi żadnej odpowiedzialności** za skutki decyzji oraz działań podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym opracowaniu. Moc wiążącą posiadają tylko i wyłącznie aktualne przepisy prawa hiszpańskiego

1. HISZPANIA. INFORMACJE POSTAWOWE

Stolica: Madryt
Obszar: 504.645 km
Ludność: 47, 021 mln
Waluta: euro (EUR)

Królestwo Hiszpanii jest monarchią konstytucyjną. Hiszpania dzieli się na 17 wspólnot autonomicznych oraz 2 miasta autonomiczne (Ceuta i Melilla). Wspólnoty autonomiczne dzielą się na 50 prowincji.

Językiem urzędowym w całej Hiszpanii jest język kastylijski, ponadto w Hiszpanii istnieją języki regionalne: kataloński w Katalonii, Walencji i na Balearach, baskijski w Kraju Basków i na północy Nawarry oraz galicyjski w Galicji.

Bez podstawowej znajomości języka hiszpańskiego nie ma możliwości funkcjonowania zarówno na rynku pracy jak i w życiu codziennym.

2. WJAZD NA TERYTORIUM HISZPANII

Obywatele polscy korzystają z prawa do swobodnego przepływu osób w ramach Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Dokumentem podróży uprawniającym do bezwizowego wjazdu i pobytu (niezależnie od jego celu) do 90 dni na terytorium Królestwa Hiszpanii jest **ważny paszport bądź dowód osobisty**.

2.1. System prawny

Hiszpański system prawny określa Konstytucja z dnia 6 grudnia 1978 roku. Wspólnoty charakteryzuje dość duża niezależność decyzyjna, zwłaszcza w kwestiach związanych ze szkolnictwem i podatkami. Każda ze wspólnot posiada swój statut, który określa podział kompetencji między administracją centralną a władzą terenową.

Obywatel polski przebywający w Hiszpanii zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania norm i przepisów prawa hiszpańskiego.

2.2. Informacje praktyczne dla przyjeżdżających

Ceny usług i towarów, w tym artykułów spożywczych, przekraczają ceny w Polsce (w przypadku niektórych artykułów spożywczych – np. sezonowych warzyw i owoców cena w Polsce i Hiszpanii wyrażona jest tą samą liczbą, różni się jedynie walutą). Koszty utrzymania w Hiszpanii (w tym energii elektrycznej) są znacznie wyższe niż w Polsce. Większość urzędów i banków w Hiszpanii pracuje w godzinach 9.00 -14.00

3. PRAWO POBYTOWE

3.1. Pobyt powyżej trzech miesięcy

Zgodnie z Dyrektywą 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich: „mają prawo pobytu na terytorium innego kraju UE przez okres dłuższy niż trzy miesiące po spełnieniu odpowiednich warunków, w zależności od ich statusu w kraju przyjmującym. Obywatele będący pracownikami najemnymi lub osobami pracującymi na własny rachunek nie muszą spełniać żadnych dodatkowych warunków. Studenci oraz inne osoby niepracujące zarobkowo np. przebywające na emeryturze, muszą posiadać wystarczające zasoby dla siebie i członków ich rodzin, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej kraju przyjmującego, a także muszą być objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym.”

Zgodnie z obowiązującymi przepisami obywatel UE przebywający na terenie Hiszpanii ponad 90 dni zobowiązany jest do uzyskania tzw. numeru ewidencyjnego cudzoziemca (NIE), który jest jednocześnie numerem identyfikacji podatkowej. Numer ten uzyskuje się w wybranych komisariatach policji po wypełnieniu stosownych dokumentów.

Uwaga: W związku z bardzo trudną sytuacją na hiszpańskim rynku pracy odnotowano szereg przypadków, w których osoby ubiegające się o numer ewidencyjny cudzoziemca (NIE), a które nie posiadały umowy o pracę były zobowiązane do wykazania, że dysponują odpowiednią ilością środków finansowych na koncie bankowym umożliwiającą pokrycie kosztów pobytu w Hiszpanii (5.000 euro) oraz ubezpieczeniem gwarantującym pokrycie ewentualnych kosztów leczenia w Hiszpanii.

4. PRACA I PODATKI W HISZPANII

Każdy obywatel Polski ma prawo do legalnego podjęcia zatrudnienia na terytorium Hiszpanii, bez konieczności posiadania pozwolenia na pracę.

W kwestiach zatrudnienia, świadczeń socjalnych i podatków Polacy mają takie same prawa jak Hiszpanie. Od kilku lat w związku z kryzysem ekonomicznym sytuacja na rynku pracy uległa znacznemu pogorszeniu zarówno w odniesieniu do pracy stałej jak i tymczasowej.

Obecnie odradza się przyjazd do Hiszpanii w celu poszukiwania pracy, wyjątek stanowią osoby, które otrzymały konkretną ofertę pracy i już podpisaną umowę o pracę lub otrzymały poważną gwarancję jej podpisania po przyjeździe do Hiszpanii.

4.1. Ostrzeżenie przed fałszywymi ofertami pracy

Należy kierować się dużą ostrożnością przy wybieraniu ofert pracy w Hiszpanii. W polskiej prasie pojawia się wiele fałszywych ofert pracy w Hiszpanii. Najczęściej dotyczą one pracy przy zbiorze lub sortowaniu owoców, pracy przy obróbce mięsa, itp.

Stanowczo odradza się wpłacanie na konta bankowe lub przekazem pocztowym jakichkolwiek zaliczek, bez wcześniejszego podpisania umowy pracy.

Uwaga: Koniecznie przed podróżą do Hiszpanii w celu podjęcia pracy należy zabezpieczyć sobie środki finansowe na powrót do kraju w przypadku spotkania się z oszustwem ze strony potencjalnego pracodawcy.

4.2. Podstawowe zasady prawa pracy

W świetle prawa wspólnotowego obowiązującego na obszarze całej Unii Europejskiej, obowiązuje zasada równego traktowania. **Zakazana jest dyskryminacja pracowników ze względu na: płeć, wiek, narodowość, religię, poglądy i przekonania oraz orientację seksualną.**

Na źródła hiszpańskiego prawa pracy składają się przepisy prawa krajowego, wspólnot autonomicznych oraz przepisy Unii Europejskiej, obowiązuje zasada wyboru bardziej korzystnych dla pracownika przepisów prawa pracy.

Umowa o pracę

Pomimo, że hiszpańskie prawo zezwala na zawieranie umowy o pracę w formie ustnej, istnieje wymóg zawierania umowy w formie pisemnej w przypadku większości rodzajów umów o pracę.

Umowy sporządza się w języku hiszpańskim dlatego przed jej podpisaniem bardzo ważne jest upewnienie się czy treść umowy jest zrozumiała.

Umowa o pracę może być podpisana na czas nieokreślony lub określony. Informacja ta musi być zawarta w umowie. Możliwe jest również zawarcie umowy na okres próbny. W takim przypadku strony umowy mogą ją rozwiązać bez podania przyczyn, bez wcześniejszego wypowiedzenia i bez odszkodowania. Po podpisaniu umowy pracodawca zobowiązany jest dopełnić wszystkich formalności związanych z zatrudnieniem i rejestracją umowy.

W przypadku naruszenia przez pracodawcę praw pracowniczych albo konfliktu z pracodawcą, pracownik zatrudniony w Hiszpanii może zwrócić się do państwowej inspekcji pracy lub sądu pracy w celu dochodzenia swoich praw.

Czas pracy w Hiszpanii wynosi 8 godzin dziennie, 40 godzin tygodniowo. W niektórych przypadkach od poniedziałku do czwartku pracę wykonuje się po 9 godzin dziennie, a w piątki pracuje się do godziny 14.00. Powszechnie przyjęta jest przerwa na lunch.

Osobie, która przekroczy w ciągu tygodnia 40 godzin pracy naliczane są nadgodziny. W przypadku osób zatrudnionych w niepełnym zakresie czasu pracy, czas przepracowany powyżej 20 godzin tygodniowo określany jest jako praca dodatkowa, nadobowiązkowa, nie zaś jako nadgodziny.

Urlopy

Zgodnie z hiszpańskim prawem pracy, pracownikowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu. Długość urlopu zależy od rodzaju umowy oraz stażu pracy, maksymalnie 30

dni (wliczając niedziele i święta). Pracownikowi przysługuje prawo do przynajmniej jednego 14 - dniowego urlopu ciągłego w roku.

Poza urlopem wypoczynkowym pracownik ma prawo do urlopu okolicznościowego związanego z zawarciem związku małżeńskiego, urodzeniem dziecka, zgonem osoby najbliższej oraz przeprowadzką. Wymiar urlopu określa hiszpański kodeks pracy.

Urlop macierzyński

Kobietom po urodzeniu dziecka przysługuje 16 tygodni urlopu macierzyńskiego. W przypadku porodu mnogiego, przysługują 2 tygodnie więcej na każde dziecko poczęwszy od drugiego.

Urlop wychowawczy

Pracownicy mają prawo do bezpłatnego urlopu wychowawczego w wymiarze 3 lat, również w przypadku adopcji.

Wypowiedzenie stosunku pracy

W oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy. W przeciwnym razie sąd może stwierdzić bezzasadność czy nieważność wypowiedzenia, przez co pracodawca będzie zobowiązany przyjąć na nowo pracownika lub wypłacić stosowną odprawę przewidzianą przepisami prawa (z reguły wysokość wynagrodzenia za 45 dni za każdy przepracowany rok w przypadku umowy o pracę na czas nieokreślony). Zarówno pracodawca jak i pracownik mogą rozwiązać umowę o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia lub na mocy porozumienia stron.

Prawo do wynagrodzenia

Hiszpania podobnie jak Polska określa minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę (*salario minimo interprofesional - S.M.I.*). Minimalne wynagrodzenie waloryzowane jest corocznie przez hiszpański rząd. Zgodnie z hiszpańskim prawem pracy minimalna wysokość wynagrodzenia może być określona w układach zbiorowych lub negocjowana między stronami. Na umowie o pracę określa się kwotę brutto wynagrodzenia pracownika, od tej kwoty potrącane są składki na ubezpieczenie społeczne i podatek dochodowy.

4.3. Praca sezonowa

Pracodawcy prowadzący gospodarstwa rolne, działalność turystyczną, gastronomiczną czy budowlaną stosują często jako formę zatrudnienia umowę sezonową. Pracownik zatrudniony jest na podstawie umowy na czas określony lub na czas wykonywania określonej pracy. Praca sezonowa może być również wykonywana przez pracowników zatrudnianych przez agencje pracy tymczasowej (*empresas de trabajo temporal*).

Agencja pracy tymczasowej powinna być zarejestrowana w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Rejestr Agencji Zatrudnienia znajduje się na stronach internetowych: <http://stor.praca.gov.pl/portal/#/kraz/wyszukiwarka>, <http://stor.praca.gov.pl/portal/#/kraz/daneJednostek> bądź w lokalnym urzędzie pracy.

Stanowczo odradza się zawierania umów z firmami, które żądają opłat wstępnych, kaucji itp. Jedyny wyjątek stanowić może pobranie opłat za faktycznie poniesione koszty związane ze skierowaniem do pracy za granicą, np. koszty podróży do kraju pracodawcy, badania lekarskie.

Uwaga: Podejmując pracę sezonową należy przygotować się na 10-12 godzinny dzień pracy przez cały tydzień.

Przy podejmowaniu decyzji o zatrudnieniu należy ustalić z przyszłym pracodawcą warunki płacy i pracy, warunki zakwaterowania oraz kwestie dotyczące ubezpieczenia medycznego.

4.4. Spór między pracownikiem a pracodawcą

Sytuacje konfliktowe między pracownikami a pracodawcami mogą być rozstrzygnięte polubownie lub na drodze sądowej. W przypadku, kiedy pracodawca nie wywiązuje się z warunków zawartych w umowie o pracę pracownik może dochodzić swoich praw w hiszpańskim sądzie pracy.

Polski Urząd Pracy nie ma możliwości pośredniczenia ani reprezentowania pracownika przed sądem kraju zatrudnienia, w przypadku wystąpienia sporu z pracodawcą. Urząd Pracy dokłada wszelkich starań, aby oferty pracy będące w zasobach urzędu były wiarygodne, jednak ze względu na fakt, że wszystkie oferty pracy pochodzą od osób trzecich Urząd Pracy zastrzega, że odpowiedzialność za ewentualne rozbieżności pomiędzy warunkami pracy zaprezentowanymi w ofercie, a warunkami zaproponowanymi przez potencjalnego pracodawcę ponosi pracodawca.

W przypadku naruszenia przez pracodawcę praw pracowniczych czy konfliktów z pracodawcą pracownik może zwrócić się do **Inspekcji Pracy (*Inspección de Trabajo*)** i sądu pracy w Hiszpanii.

Związki zawodowe

Związki zawodowe zrzeszają pracowników na zasadzie dobrowolności. Podstawowym zadaniem jest obrona interesów pracowników i działanie na rzecz poprawy ich sytuacji ekonomicznej i społecznej. Przede wszystkim związki zawodowe starają się przeciwdziałać zwolnieniom, kontrolują przestrzeganie przepisów kodeksu pracy przez pracodawców oraz zabiegają o lepsze warunki pracy.

Adresy i telefony siedzib związków zawodowych można znaleźć na stronach internetowych www.ugt.es oraz www.ccoo.es.

Biura i prawnicy obu central udzielają informacji i porad również osobom niezrzeszonym, często po dokonaniu opłaty. Udzielenie konkretnej pomocy lub interwencji może być uzależnione od przynależności do związku zawodowego.

4.5. Opodatkowanie dochodów z pracy w Hiszpanii

Do rozliczenia podatku zobowiązany jest każdy zatrudniony, którego dochód brutto wyniósł ponad 22 000 euro lub gdy pracował u więcej niż jednego pracodawcy w ciągu roku, a w kolejnym miejscu pracy jego pensja przekraczała 1 500 euro.

W Hiszpanii podatek dochodowy od osób fizycznych obejmuje wszystkie dochody osób fizycznych i powiększenie majątku. Jest to podatek progresywny, stopa opodatkowania rośnie wraz ze wzrostem podstawy opodatkowania. Osoby zobowiązane do płacenia tego podatku corocznie same rozliczają się z urzędem skarbowym (**Agencia Tributaria** – www.aeat.es), który ma prawo do weryfikacji złożonego rozliczenia.

Hiszpański PIT jest podatkiem progresywnym. Na stawkę PIT składa się stawka ogólna i stawka lokalna (w zależności od miejsca zamieszkania podatnika).

4.6. Polsko-hiszańska umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania

15 listopada 1979 roku w Madrycie Rządy Polski i Hiszpanii podpisały umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku (Dz.U. z 1982 r. nr 17, poz. 127). Zgodnie z umową o obowiązku opodatkowania decyduje m.in. długość pobytu w państwie zatrudnienia oraz charakter zatrudnienia.

Dochody z pracy w Hiszpanii są zwolnione z opodatkowania tam, jeżeli spełnione są łącznie trzy warunki:

- pracownik przebywa w drugim państwie łącznie nie dłużej niż 183 dni w danym roku finansowym,
- wynagrodzenie jest wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim państwie,
- wynagrodzenie nie jest wypłacane (ponoszone) przez tzw. zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca ma w drugim państwie.

Przesłanki te przewiduje art. 15 umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

5. ŚWIADCZENIA SOCJALNE

Obywatelom polskim przysługuje prawo do świadczeń socjalnych na terytorium Hiszpanii na zasadach analogicznych do tych, które obowiązują w stosunku do obywateli hiszpańskich.

5.1. Zasiłek dla bezrobotnych (*Prestación por desempleo*)

Prawo do zasiłku dla bezrobotnych przysługuje osobom zarejestrowanym w lokalnym Urzędzie Pracy (*Servicio Publico de Empleo Estatal*).

Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiada osoba zarejestrowana jako bezrobotna, spełniająca następujące warunki:

- aktywnie poszukuje pracy,
- pozostaje do dyspozycji urzędu pracy,
- wykazuje zdolność do podjęcia pracy oraz chęć podjęcia pracy,
- osoba pracowała i płaciła składki przez co najmniej 360 dni w ciągu 6 lat bezpośrednio poprzedzających okres bezrobocia,
- nie osiągnęła wieku emerytalnego,
- nie jest zatrudniona i nie pracuje na rachunek własny,
- nie pobiera świadczeń z ubezpieczenia społecznego (*Seguridad Social*).

5.2. Zasiłek macierzyński/tacierzyński (*Prestación por maternidad / Prestación por paternidad*)

Zasiłek macierzyński/tacierzyński wypłacany jest rodzicom dziecka (dotyczy również dzieci adoptowanych) lub opiekunom prawnym po spełnieniu odpowiednich warunków. Między innymi rodzic musi wykazać, że pracował i płacił składki przez co najmniej 180 dni w ciągu 7 lat bezpośrednio poprzedzających narodziny lub adopcję dziecka lub płacił składki przez 360 dni w ciągu całego okresu wykonywania pracy zarobkowej.

Wysokość wypłacanego zasiłku odpowiada 100% wysokości wypłacanego wynagrodzenia. Urlop macierzyński trwa 16 tygodni, natomiast długość urlopu tacierzyńskiego wynosi 4 tygodnie.

5.3. Świadczenia z tytułu tymczasowej niezdolności do wykonywania pracy (*Prestaciones por incapacidad temporal*)

Świadczenie wypłacane jest m.in. w przypadku choroby, choroby zawodowej, wypadku pracownika w miejscu lub poza miejscem pracy. Niezależnie od przyczyny, świadczenie może być wypłacane przez okres 12 miesięcy z możliwością przedłużenia na okres kolejnych 6 miesięcy, jeżeli zakłada się, że pracownik może zostać w tym czasie zwolniony.

O przyznaniu świadczenia decyduje Narodowy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (*Instituto Nacional de Seguridad Social*), natomiast, jeśli pracodawca zdecyduje się zlecić pokrycie tego świadczenia ze specjalnego funduszu, wówczas o jego przyznaniu decyduje Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych od Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych (*Mutua de Accidentes de Trabajo y Enfermedades Profesionales de la Seguridad Social*). W przypadku chorób powszechnie występujących i wypadków nie związanych z pracą wysokość świadczenia wynosi 60% wynagrodzenia jeżeli zwolnienie wynosi od 4 do 21 dni lub 75% wynagrodzenia w przypadku niezdolności do pracy przez okres dłuższy niż 21 dni. W przypadku choroby zawodowej lub wypadku w miejscu pracy wysokość wypłacanego świadczenia wynosi 75% wynagrodzenia (płatne od drugiego dnia zwolnienia).

5.4 Renta z tytułu stałej niezdolności do pracy (*Pensión de Incapacidad Permanente*)

Renta przysługuje pracownikowi, który po odbyciu leczenia nadal cierpi na poważne dolegliwości zmniejszające lub wykluczające jego zdolność do pracy.

Wysokość renty uzależniona jest od posiadanego zaświadczenia o stopniu niezdolności do pracy. O przyznaniu renty decyduje Narodowy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (*Instituto Nacional de Seguridad Social*).

Od 1 maja 2010 r. w krajach Unii Europejskiej obowiązują przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym transferu zasiłków dla bezrobotnych: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009.

Jeżeli w Polsce ma się prawo do zasiłku dla bezrobotnych, należy się on również podczas poszukiwania pracy za granicą we wszystkich państwach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Jeżeli obywatel polski chce szukać pracy w np. w Hiszpanii i otrzymywać przysługujący mu polski zasiłek musi spełnić polskie kryteria jego przyznania (pracować 365 dni w ciągu ostatnich 18 miesięcy). Dodatkowo musi:

- być zarejestrowanym jako bezrobotny przynajmniej przez 4 tygodnie (może jednak poprosić by czas ten skrócono; w tej sprawie decyzję musi wydać instytucja właściwa – w Polsce jest to odpowiedni wojewódzki urząd pracy),
- zgłosić instytucji właściwej zamiar wyjazdu w celu poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim i złożyć wniosek o wydanie formularza E 303 (U2) (niezgłoszenie faktu wyjazdu może spowodować utratę prawa do zasiłku w danym państwie),
- w ciągu 7 dni od momentu wyjazdu zgłosić się (zarejestrować) do właściwej instytucji (urzędu pracy) państwa, w którym zamierza poszukiwać pracy (termin ten w wyjątkowych sytuacjach może być przedłużony).

Szczegółowe informacje na temat wszystkich ubezpieczeń i świadczeń społecznych znajdują się na stronie internetowej www.seg-social.es lub www.zus.pl.

6. SŁUŻBA ZDROWIA

6.1. Korzystanie z hiszpańskiej służby zdrowia przez osoby zamieszkujące na stałe

Obcokrajowcy posiadający prawo do bezpłatnej opieki medycznej mogą korzystać z publicznej opieki medycznej (*Sistema Nacional de Salud*). W tym celu niezbędne jest posiadanie Karty Zdrowotnej (*Tarjeta Sanitaria Individual*). Dokument ten uprawnia do korzystania z pełnego zakresu publicznej opieki medycznej na takich samych zasadach jak obywatele hiszpańscy. O Kartę Zdrowotną można ubiegać się w wybranej przychodni na podstawie dokumentów ubezpieczeniowych, zaświadczenia o zameldowaniu oraz numeru NIE.

6.2. Ubezpieczenie w przypadku pobytu turystycznego

Dokumentem uprawniającym do korzystania z publicznej opieki medycznej w trakcie tymczasowego pobytu w innym państwie członkowskim jest Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) lub Certyfikat Zastępujący Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Należy pamiętać, że na podstawie EKUZ można skorzystać jedynie ze świadczeń zdrowotnych **niezbędnych z medycznego punktu widzenia**.

W ramach publicznej opieki medycznej turyści mogą korzystać ze świadczeń pogotowia ratunkowego (*Servicio de Urgencias*), przychodni (*ambulatorio, consultorio*), szpitali działających w ramach państwowej służby zdrowia (*Sistema Nacional de Salud*) lub ośrodków zdrowia (*Centro de Salud*).

Należy korzystać ze świadczeń w godzinach przyjęć dla pacjentów leczonych w ramach państwowej opieki zdrowotnej. W innym razie wizyta zostanie potraktowana jako prywatna (czyli odpłatna). W każdym przypadku korzystania z opieki zdrowotnej należy zaznaczyć, że chce się skorzystać ze świadczeń w ramach EKUZ.

Uwaga! Karta EKUZ nie stanowi ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków oraz odpowiedzialności cywilnej. Nie pokrywa również kosztów leczenia stomatologicznego oraz transportu medycznego do Polski. Leczenie, które nie zostanie uznane za świadczenie niezbędne z medycznego punktu widzenia nie będzie refundowane przez NFZ.

W celu uzyskania szczegółowych informacji na temat ubezpieczenia zdrowotnego, radzimy skontaktować się z NFZ:

Centrala NFZ

Telefony informacyjne dla pacjentów w Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia

800 392 976 - infolinia

22 572 60 42 - infolinia

www.nfz.gov.pl

Dane teleadresowe

02-390 Warszawa
ul. Grójecka 186
tel. 22 572 60 00
faks 22 572 63 33

7. SZKOLNICTWO W HISZPANII

7.1. Organizacja systemu szkolnictwa

Zgodnie z obowiązującymi w Hiszpanii przepisami obowiązek edukacyjny obejmuje dzieci do 16 roku życia. System oświaty w Hiszpanii przedstawia się następująco:

educación infantil - edukacja przedszkolna nieobowiązkowa, do 3 roku życia – żłobek, 3-6 lat
- przedszkole (bezpłatne w jednostkach publicznych),

educación básica - szkoła podstawowa, składająca się z dwóch etapów:

educación primaria (przeznaczona dla dzieci w wieku 6-12 lat, obowiązkowa i bezpłatna)

educación secundaria obligatoria (E.S.O.) (przeznaczona dla dzieci w wieku 12-16 lat, obowiązkowa i bezpłatna),

Po ukończeniu szkoły podstawowej uczeń może kontynuować naukę na kursie maturalnym (*bachillerato*), rozpocząć naukę w szkole zawodowej (*formación profesional de grado medio*) lub zrezygnować z dalszego kształcenia się i podjąć pracę, jeśli osiągnął minimalny wiek pozwalający na jego zatrudnienie.

Bachillerato - nauczanie maturalne - liceum, 16-18 lat. Nieobowiązkowe.

Kontynuacja nauki na wyższej uczelni możliwa jest po zdaniu egzaminu - *Prueba de Acceso a la Universidad (PAU)*

7.2. Nauczanie języka polskiego w Hiszpanii

Lekcje języka polskiego dla dzieci dostępne są w szkołach polonijnych działających przy stowarzyszeniach poloniach. Dzieci mogą równolegle uczyć się w ramach polskiego systemu edukacji tylko w Szkolnym Punkcie Konsultacyjnym działającym przy Ambasadzie RP w Madrycie.

Szkolny Punkt Konsultacyjny
przy Ambasadzie RP w Madrycie
calle Somontin, 59
28033 Madryt
tel. + 34 608 637 335
email: szkolamad@gmail.com
<http://www.madryt.orpeg.pl/>

Polska Szkoła Forum im. Marii Skłodowskiej-Curie w Madrycie

Stowarzyszenie Forum

C/ Celanova, 2

28029 Madryt, Hiszpania

tel. +34 630 547 699,

e.mail: szk.madryt@asociacionforum.org

<http://www.asociacionforum.org/szkoly.html>

Polska Szkoła Forum w Móstoles

Stowarzyszenie Forum

C/ Berlin 2

28938 Móstoles

tel. +34 696 532 058

e-mail: szk.mostoles@asociacionforum.org

<http://www.asociacionforum.org/szkoly.html>

Sobotnia Szkoła Polska im. Czesława Miłosza

Stowarzyszenie Orzeł Biały

Alcala de Henares

c/Luis de Madrona 15

28805 Alcala de Henares

tel. +34 606 237 746

<http://aguilablancaweb.org/>

Szkoła Polska Stowarzyszenia "POLONICA"

Stowarzyszenie POLONICA

c/ Pablo Casals 4-1-4

28807 Alcala de Henares

tel.: + 34 661202047,

www.asociacionpolonica.blogspot.com

Sobotnia szkoła im. Jana Długosza w Vicalvaro

Stowarzyszenie Polaków w Hiszpanii Klub Wawel

c/Marmolina s/n

Vicalvaro

Tel.: +34 617 256 981

info@polskaszkoła.es

Szkoła Stowarzyszenia "Sami Swoi"

w Granadzie

C/Ribera del Beiro 45, 53

18013 Granada

asociacion.sami.swoi@gmail.com

www.sami.swoi.org.es

Szkoła Polska w Barcelonie

Col legi Pare Manyanet

Travessera de les Corts 331

08029 Barcelona

tel. + 34 668 860 754

www.szkolapolska.blogspot.com

Szkoła Polska Mollerussa-Lleida

Stowarzyszenie Polacos w Mollerussa
Avinguda del Canal,
Edifici Sant Jordi, s/n, 2 p
25230 Lleida
asociacionpolacos@gmail.com

Szkoła "W krainie polskiego słowa"

Stowarzyszenie "Arrano-Zuria"
C/Barrenkale Barrena 7, 1º izq
48005 Bilbao

Polska Szkoła w Galicji

Rúa das Estrelas 80
15890 Santiago de Compostela

Polska Szkoła w Walencji

Stowarzyszenie Amigos de la lengua polaca
C/ Sererria 16-38
46011 Walencja

Szkoła Polonijna Ambar w Vardemoro

Stowarzyszenie Ambar
C/ Marie Curie 15
28342 Valdemoro

Szkoła Polska "Małe Polanoes"

Stowarzyszenie POLANOES
c/Sanchez Rojas 1-17 2º
37008 Salamanca
info@asociacionculturalpolanoes.org

Szkółka Polska w Pamplonie

Stowarzyszenie Asociación Navarra de Amigos de Polonia
C/Pio XII 1 Torre 3, 5
31002 Pamplona

Sobotnia Szkoła Polska w Segowii

Stowarzyszenie Asociación Polaca „Karol Wojtyła”
asociacionpolaca.karolwojtyla@gmail.com

Szkoła Polska w Tarragonie

Avinguada dels Països Catalans, s/n
43007 Tarragona

Szkoła Polska w Gironie

Carrer Pare Coll 3

17005 Girona

Szkoła Europejska w Alicante

Avda. Locutor Vincente Hipólito, s/n

03540 Alicante

8. INFORMACJE DLA KIEROWCÓW I POSIADACZY SAMOCHODÓW

8.1. Obowiązek przerejestrowania samochodu

Osoby przyjeżdżające do Hiszpanii w celach turystycznych (na okres nie dłuższy niż 3 miesiące) mogą poruszać się samochodem na obcych numerach rejestracyjnych.

Po upływie tego czasu istnieje domniemanie, że samochód używany jest na stałe w Hiszpanii, w związku z tym musi zostać zarejestrowany i ubezpieczony w Hiszpanii. Właściciel zobowiązany jest również do opłacenia podatków związanych ze sprowadzeniem samochodu do Hiszpanii (*podatek, opłata za kontrolę techniczną itd.*) oraz posiada obowiązek regularnej kontroli technicznej pojazdu (*ITV- Inspección Técnica de Vehículos*).

W praktyce, wykazanie że samochód nie jest stale używany w Hiszpanii jest bardzo trudne. Sytuacja, w której użytkownik samochodu nie jest jego właścicielem nie zwalnia go z obowiązku przerejestrowania pojazdu.

Kluczowe jest posiadanie pobytu stałego przez osobę używającą ponad miesiąc samochód w Hiszpanii, a nie miejsce pobytu faktycznego właściciela.

Rejestracji pojazdów dokonuje się w Zarządzie Ruchu Drogowego Prowincji (*Jefatura Provincial de Tráfico*) właściwym ze względu na miejsce zamieszkania właściciela. Szczegółowy wykaz dokumentów niezbędnych do przerejestrowania pojazdu oraz adresy znaleźć można na stronie internetowej www.dgt.es, gdzie są również informacje dotyczące wymiany prawa jazdy oraz przepisów ruchu drogowego (punkty karne, mandaty, itp.)

9. PRZYDATNE INFORMACJE I ADRESY:

Użyteczne strony internetowe w języku polskim

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

www.msz.gov.pl

Ambasada RP w Hiszpanii

www.madryt.msz.gov.pl

WPHI Ambasady RP w Hiszpanii

www.spain.trade.gov.pl

Polscy lekarze

www.polscylekarze.org

Strona Polonii Hiszpańskiej

www.polonia.es

ADRESY POLSKICH PRZEDSTAWICIELSTW DYPLOMATYCZNYCH I KONSULARNYCH W HISZPANII.

Ambasada RP w Madrycie

Informacje dot. stosunków politycznych, kulturalnych, problematyka Unii Europejskiej, sprawy prasowe i inne

c/Guisando 23 bis

28035 Madrid

Tel: +34 913 736 605

E-mail: madryt.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady RP w Madrycie

Opieka konsularna, paszporty, wize, współpraca z Polonią. Obszar kompetencji - Andora i cała Hiszpania oprócz Katalonii i Balearów.

c/Goya 15 4p

28001 Madrid

Tel: (+34) 914 362 632 - informacja

Fax: (+34) 913 736 624

Wizyty w konsulacie: <http://www.e-konsulat.gov.pl>

lub Tel: (+34) 914 362 757 - czynny: poniedziałki i środy 9.00-11.00, wtorki 15.00-16.30.

E-mail: madryt.amb.wk@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Madrycie

Możliwość współpracy gospodarczej z Hiszpanią, informacje dla przedsiębiorców, promocja inwestycji w Polsce

Avenida del Doctor Arce 25

28002 Madrid

Tel.: (+34) 915 901 280
Fax: (+34) 915 615 108
E-mail: madrid@trade.gov.pl

Instytut Polski w Madrycie

c/Felipe IV 12, bajo A
28014 Madrid
Tel.: (+34) 914 298 672
Fax: (+34) 914 298 682
E-mail: madryt@instytutpolski.org
<http://www.culturapolaca.es>

Polska Organizacja Turystyczna w Madrycie

c/Princesa 3 duplicado, local 1310
28008 Madrid
Tel.: (+34) 915 414 808
Fax: (+34) 915 413 423
E-mail: info.es@polonia.travel
<http://www.polska.travel/pl/>

Konsulat Generalny RP w Barcelonie

Informacje ws. konsularnych, polonijnych oraz współpracy kulturalno-naukowej - na obszarze Katalonii i Balearów.
Avda. Diagonal 593-595
08014 Barcelona
Tel.: (+34) 933 220 542 lub (+34) 933 227 234
Fax: (+34) 933 222 907
E-mail: barcelona.kg.sekretariat@msz.gov.pl
<http://www.barcelona.msz.gov.pl>

Upzejmie informujemy, że w dni robocze po godzinie 17.00 oraz w dni wolne od pracy i święta czynny jest komórkowy telefon alarmowy **+34 629 864 508**, przeznaczony do kontaktu z konsulem wyłącznie w nagłych wypadkach losowych, które mają miejsce **w okręgu konsularnym Ambasady RP w Madrycie.**

Jeżeli sprawa dotyczy okręgu konsularnego Konsulatu Generalnego RP w Barcelonie – **region Katalonii i Baleary (Majorka, Ibiza, Minorca, Formentera)** – prosimy dzwonić na telefon alarmowy w Barcelonie **+34 607 735 740.**